

SAMENSPEL

Wijkblad van de *Christus Triumfatorkerk*, J. v. Stolberglaan 154 te Den Haag
18^e jaargang nr. 7 – september 2014

Abonnementsprijs € 11,- (+ evt. portokosten ad € 15,-) per jaar

Bankrekeningnr: NL52 INGB 0005 1440 61 tnv *Stichting Christus Triumfatorkerk*
o.v.v. *Samenspel*

Redactie:	Henk Hospes, Laan van Wateringseveld 277, 2548 BL Den Haag Email: samenspel@ctkerk.nl Greet Hulshof, Wouter Muller, Adriaan Sala	tel. 070 327 03 66
Bezorging & abonnementen:	Henk Hospes	tel. 070 327 03 66
<u>Koster</u> :	Kristin Anderson b.g.g. en alleen in dringende gevallen 070 331 03 79 email: koster-beheerder@ctkerk.nl	tel. 070 383 76 55
<u>Autodienst:</u>	Wouter Muller	tel. 070 386 16 42
<u>Predikanten:</u>	ds. Ruud Stiemer, Wassenaarseweg 243, 2596 CT Den Haag di, do en vrijdag van 8.30 tot 9.30 uur en rond 18 u (maandag vrij/ woensdag <i>Noorderkerk</i>) email: ruudstiemer@ctkerk.nl ds. Berit Bootsma-Gerritsen, Mariastraat 73, 2595 GM Den Haag maandag, woensdagmiddag, donderdag email: beritbootsma@ctkerk.nl	tel. 070 382 52 65 tel. 070 359 62 39
<u>Wijkkerkenraad:</u>		
Voorzitter:	Anita v. Koningsveld-vd Wal, Laan v N.O.-Indie 142, 2593 CA Den Haag email: avdwal@casema.nl	tel. 070 385 00 82
Scriba:	Wilma Beeftink, Guirlande 106, 2496 WR Den Haag email: scriba@ctkerk.nl	tel. 015 361 82 67
<u>Kerkelijk Bureau:</u>	Jul. van Stolberglaan 154, 2595 CL Den Haag GKO: van 9 - 12 uur op ma, wo en vrijdag pgo@casema.nl (GKO) PGG PGG-ledenadministratie@ctkerk.nl	tel. 070 385 36 45
<u>Website:</u>	www.ctkerk.nl	

Zondagsbrief per email? Aanvragen bij Bert Jan van Veen (bertjanv@gmail.com)

GIRO-/BANKREKENINGEN

Vaste vrijwillige bijdragen:

- kerk (GKO): NL98 INGB 0000 0435 55 Geref. Kerk 's Gravenhage-Oost
- kerk (PGG): NL87 FVLB 0635 8147 30 CVK PGG Kerkbalans
- Collectebonnen: NL38 INGB 0000 0052 53 Collectebonnen GKO (voor GKO en PGG)
- Diversen: NL52 INGB 0005 1440 61 Stichting *Christus Triumfatorkerk*
o.v.v. doel (Samenspel / Verjaardagsfonds / Wijkkas / Giften / Legaten)
- Diaconie (GKO): NL05 INGB 0000 4270 21 Diaconie Geref.kerk 's Gravenhage-Oost
- Diaconie (PGG.): NL65 INGB 0000 1768 71 Diaconie Herv. Wijkgem. Bezuidenhout
- Zending (GKO): NL47 INGB 0000 0004 35 Beraadsgroep Missionaire Zaken GKO

Van de redactie

Soms lijkt het leven te bestaan uit een aaneenschakeling van rampspoed en ellende. De beelden van de MH17, de Oekraïne, de Gazastrook en Noord-Irak (om alleen de meest actuele nog maar te noemen) staan op ons netvlies gebrand. Beelden die het verlangen naar God's koninkrijk aanwakkeren. Dat Koninkrijk van Vrede en Recht dat Jezus verkondigde en dat zondag aan zondag centraal staat in de diensten waarin wij als gemeente samenkomen. Hij leerde ons bidden: "Uw koninkrijk kome ..." Een bede om de definitieve doorbraak van God's rijk waarin geen dood meer zal zijn, geen pijn, geen verdriet. Het vooruitzicht van dat koninkrijk houdt ons overeind en gaande. Hoe? Daar ging het over in de dienst van 16 augustus, waarin de nadruk lag op de woorden van Paulus: "Onderzoekt alle dingen en behoudt het goede." Of, om met de woorden van ds. Ruud Stierner te spreken: "Onderzoekt alles wat zich aandient als het woord van de Heer, behoudt het goede en ga daarmee op weg." Zijn woorden, de liederen die we zongen, het vleugelspel van Hans Buis en de melodieuze stem van Peter Hekkers, die boven de gemeentezang uitklonk, spraken me bijzonder aan en inspireerden om verder te gaan in het met Jeremia gedeelde vertrouwen dat de Heer genadig is en dat zijn ontferming geen grenzen kent (Klaagliederen 3 : 21 en 22).

Aan het begin van het kerkenwerkseizoen 2014/2015 presenteren we u weer een dik nummer van *Samenspel* met heel uiteenlopende bijdragen. De hoofdmoot wordt dit keer – in tegenstelling tot andere jaren – niet gevormd door de Activiteitengids. Die zal door verschillende omstandigheden begin oktober worden uitgebracht als afzonderlijke uitgave, los van *Samenspel*. Nee, de omvang van dit startnummer wordt vooral bepaald door enkele gebeurtenissen die deze zomer het kerkelijk leven in onze wijk kleur gaven. Het begon in mei met de opening van de kunstexpositie waar de kinderen van de kindernevendienst dit voorjaar weken naar toe hebben geleefd. In juni stond het afscheid van de *Kruispunt*gemeente van haar kerkgebouw, gevolgd door de warme ontvangst in de CTK, centraal. En in juli / augustus hield het evenals vorig jaar zeer succesvolle zomerprogramma de gemoederen danig bezig. In deze editie vindt u naast een selectie van de verhalen, waarin de deelnemers aan het zomerprogramma hun invulling van *Een plek onder de zon* onder woorden brachten, een kleurige fotocollage van het glasschilderen. Ook gaan we in dit nummer onverdroten verder met de *Rel-dans*. Na ruim acht jaar is de animo om aan deze rubriek mee te werken nog steeds niet bekoeld. En als het er om gaat kleur te geven aan deze gemeente, dan kunnen we niet om Ida Kwaak heen. Zij staat dan ook centraal in deze aflevering. Er ligt nog een aflevering op de plank. Het lijkt me een goed idee om daarna eens een aantal voormalige *Kruispunt*lieden voor het voetlicht te halen. De eerste uitnodiging om eens een keer langs te komen voor een gesprek heb ik al binnen. Hebt u ook interesse om hieraan mee te doen? Laat het dan gerust even weten.

Met een hartelijke groet,
Henk Hospes

Giften:

Voor *Team Meeleven*:
via Annie Krul 10 euro van N.N.
via Annie Krul 20 euro van mevr. K .

Alle gevers hartelijk dank!

Inhoud

ACTIVITEITEN:

- 10 Expositie Kinderkunst + collage
- 15/28 *Verhalen onder de zon* (bijdragen in het kader van het zomerprogramma)
- 19 Agenda
- 19 Pauzeconcerten: Doet u (weer) mee?
- 20 Opening kerkenwerkseizoen / expositie 'de kunst van het-erbij-horen'
- 20 Ontmoeting en Inspiratie aan tafel
- 24 Opknappwerk en wegwerpkunst – Wouter Muller
- 25 Glasschilderen

COLUMNS:

- 16 Mr. Proper - Mirjam Goudart
- 21 Sint Augustinus - Adriaan Sala

DIVERSEN:

- 7 'We have a dream' – Jolanda Karssen en Hannelies Kalkman
- 14 Gedicht: Reincarnatie
- 24 Zrunva vraagt: schoenen en kleding
- 26 Lamp van God nog niet uitgegaan – afscheid en 'doortocht' *Kruispunt*
- 31 Doelstelling bereikt – Nelleke Tuinema en de Wereldwinkel
- 32 Gezocht: Musicaltalent - musicalmakers *Duinzichtkerk & CTK*
- 33 Gedicht: Hoop

VASTE RUBRIEKEN:

- 2 Giften
- 4 Meditatie - ds. R. de Meij Mecima
- 5 Gemeente(mee)leven
- 6 BerichtenBus – ds. B. Bootsma
- 8 Teamgeest – ds. R. Stiemer
- 12 Reidans – Ida Kwaak
- 17 Van zondag tot zondag
- 18 Kerkdiensten en doopzondagen
- 19 Collecten
- 23/35 Uit de kerkenraad
- 34 Cryptogram

Het volgende nummer komt donderdag 25 september van de drukker. Kopij kunt u tot uiterlijk woensdag 10 september a.s. inleveren bij **Greet Hulshof**:
of per email: samenspel@ctkerk.nl
U kunt daarin alle activiteiten laten opnemen tot 1 november 2014

Bedankt (1)

Lieve CTK-leden,

Hartelijk dank voor alle lieve woorden bij ons vertrek naar Friesland. Hoewel we het hier goed hebben, missen we de warmte van de CTK. Wie weet tot ziens!

Met een hartelijke groet,

Sieuwerd, Engelen, Xander en
Theunis van der Zwaag

De psalmen, gebeden en gezongen

Meditatie door ds. A. R. de Meij Mecima

Wie het nieuwe *Liedboek – Zingen en bidden in huis en kerk* – bekijkt, ziet dat de psalmen deel uitmaken van de 1016 liederen die er in dit Liedboek staan. Wie verder kijkt, ziet dat naast de 150 psalmen die het Geneefs Psalter vormen ook andere psalmliedereren en psalmodieën zijn toegevoegd. Deze zijn genummerd met a, b, c enz. Zo omvatten zij verschillende psalmodieën zoals die bijv. dagelijks in de kloosters worden gebeden en gezongen. Een bekende psalmvertaling is die van Ida Gerhardt en Marie van der Zeyde. Het is o.a. de *Trappistenabdij Maria Toevlucht* in Zundert geweest die als proefpolder heeft gefunctioneerd voor deze psalmvertaling. Deze vertaling is opgenomen in het *Abdijboek* van de *Intermonasteriele Werkgroep voor Liturgie*. Over het bidden en zingen van psalmen een paar opmerkingen ter overweging. De naam psalm komt van het Griekse woord psallo, wat betekent: de snaren slaan, zingen bij de harp. Het psalmos is een vertaling van het vaak voorkomende Hebreeuwse psalmopschrift 'mizmor', dat is een lied dat onder begeleiding van snaarinstrumenten moet worden gezongen. In het *Oude Testament* staan de psalmen in een apart boek. De Hebreeuwse naam voor dit boek is: *Boek der Prijzingen* (Tehillim). Het *Boek der Psalmen* behoort tot de derde afdeling van de Tenach, de Geschriften (Ketoevim). Het heeft een eeuwenlange ontstaansgeschiedenis. Vanaf 1000 voor Christus, vooral in de tijd van de Koningen en in de Babylonische ballingschap, zijn de meeste psalmen ontstaan. Aanvankelijk waren het kleine verzamelingen. De psalmen ontstonden voor en bij bepaalde gelegenheden. De inhoud van de psalmen is erg verschillend; bijna alle facetten in het leven van Israel komen erin naar voren. In zekere zin zijn de psalmen 'uit het leven gegrepen'. Het boek heeft zijn huidige vorm vermoedelijk pas gekregen tussen 200 en 150 voor Christus. De oorspronkelijke taal van de psalmen is het Hebreeuws en Aramees. De Griekse vertaling werd opgenomen in de Griekse vertaling van het *Oude Testament*; de Septuagint (= 70) en in de Latijnse vertaling, de Vulgaat geheten die wordt toegeschreven aan de heilige Hieronymus (5^e eeuw). De 150 psalmen worden in de bijbel in vijf 'boeken' onderverdeeld overeenkomstig de vijf boeken van Mozes, te weten: Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri en Deuteronomium. De boeken eindigen met een lofprijzing, bijvoorbeeld: "Geprezen zij de HEER, de God van Israel, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen, amen." (Ps. 41 : 14). Zo zijn er verschillende soorten psalmen. We kennen Koningspsalmen (136), psalmen bij de troonsbestijging van de EEUWIGE (47, 93). Klaagpsalmen (13, 130), persoonlijke gebeden tot God (6, 43, 64, 142). We kennen de psalmen van de opgang, de pelgrimsliederen (120-134), de boetepsalmen (51) en zo zijn er nog een aantal onderscheidingen te maken. De Joodse filosoof en theoloog Abraham Joshua Heschel zegt over de psalmen o.a. dit: "De psalmen zijn geen theologische documenten. Het zijn de geboortewezen van de theologie; hun woorden zijn loodlijnen die tot in de diepte van de goddelijk-menselijke situatie reiken, waaruit de echte theologie oprijst. Het zijn uitingen waarin je de voedingsbodem proeft waaruit het geloof opkomt. Psalmen zijn niet van papier gemaakt, maar van leven. Als je de psalmen bidt of zingt, is de opdracht niet om in geluid weer te geven wat in lettertekens bewaard is, de opdracht is het weer tot leven brengen, de levensader te voelen, opdat het leven in de woorden zich in onze leven voortplant." Huub Oosterhuis schrijft in zijn *Woord ten geleide* in zijn boek '150 psalmen vrij': "De psalmen zijn liederen binnen het bijbelse Uittochtverhaal over bevrijding uit slavernij en vernedering, angst en leegte. Over hoop op een 'een goed en wijd land', een betere wereld. Dat Grote Verhaal dat nog altijd bestaat en werkt en weerklank vindt. En soms, na bittere wanhoop en veel strijd, in vervulling gaat, hier of daar, in mensen, in kleine en grote projecten – je weet niet wat je meemaakt, en je zingt met psalm 23: 'Laat het zo blijven dit geluk deze genade, al mijn levensdagen'.

In memoriam

Op 29 juni 2014 is in de leeftijd van 94 jaar overleden **Anna Maria Pieternella Swennen**. Twintig jaar geleden kwam zij als gast in *Kruispunt* en voelde zich daar zo thuis dat ze is gebleven. Zij behoorde tot de *Orde van de Dominicanessen* en is o.a. werkzaam geweest als lerares Duits en directrice van een MAVO-school in Mariahoeve.

Haar leven werd gekenmerkt door een geloof waarin je niet klakkeloos alles maar aanneemt wat anderen beweren, ook niet als dat de paus of een bisschop is. Ze had geleerd om op een goede manier kritisch over dingen na te denken. Ze was ondanks haar hoge leeftijd een geëmancipeerde vrouw al zou ze dat zelf waarschijnlijk niet zo hebben genoemd. Zij leefde vanuit de vrijheid. Wij zijn vrije mensen en wij mogen zelf denken, zei ze vaak, als ze dacht dat haar iets opgelegd zou worden of dat ze iets zou moeten geloven wat ze niet kon meemaken.

De laatste dienst in *Kruispunt* was ook haar laatste dienst. Op 4 juli hebben we haar begraven op de r.k. begraafplaats *St. Petrus Banden* na een plechtige *Dienst van Schrift en Tafel* in het kerkje van Marlot samen met protestanten en rooms-katholieken. In deze viering stonden de woorden van Romeinen 14 centraal: "Niemand leeft voor zichzelf, niemand sterft voor zichzelf. Wij leven en sterven voor God onze Heer. Aan Hem behoren wij toe." Dat de gedachtenis aan Ans Swennen ons tot zegen mag zijn.

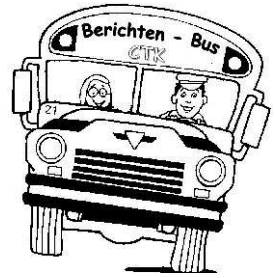
Op 29 juni is overleden **Marinus Hendrikus van Min (Rinus)** in de leeftijd van 88 jaar.

Samen met zijn vrouw, Co, die in november 2009 overleed, was hij jarenlang betrokken bij de wijkgemeente van de *Christus Triumfatorkerk*. Rinus was een man die van zich liet horen, letterlijk. Tijdens de kerkdienst reageerde hij vaak op een retorische vraag die mijn collega of ik tijdens de preek aan de gemeente stelde. Hardop en met humor wist hij de kerk aan het lachen te krijgen, waarop hij dan stevast van zijn vrouw een por in zijn zijde kreeg: "Houd je in". Rinus heeft zijn steentje bijgedragen aan het werk in de kerk: zo was hij gastheer in het *Open Kerk*-project en heeft hij het verjaardagsfonds verzorgd. Na het overlijden van zijn vrouw kon hij de draad maar moeilijk oppakken. Het leven had zijn glans verloren. Toch heeft hij, tot zijn eigen verbazing, de moed gehad om zich voor vrijwilligerswerk in te zetten. Zo heeft hij een scootmobielclub opgericht, waarmee hij op zonnige dagen een rit door Den Haag maakte.

In de afgelopen maanden ging zijn gezondheid hard achteruit en verhuisde hij van Het Kleine Loo naar verzorgingshuis *Bezuidenhout*, waar hij op 29 juni – in het bijzijn van zijn dochter en oudste kleindochter gestorven is. Op 4 juli heeft de uitvaartplechtigheid plaatsgevonden in de aula van de Algemene Begraafplaats aan de Kerkhoflaan. Aansluitend heeft de bijzetting in het familiegraf plaatsgevonden.

We wensen zijn kinderen, klein- en achterkleinkinderen sterkte toe.

BerichtenBus

EEN PLEK ONDER DE ZON

Daar is het de afgelopen zomermaanden in de CTK veelvuldig over gegaan. Wat is je plek onder de zon? In gedichten, verhalen, films en gesprekken hebben we het met elkaar over die vraag gehad. Anderen hebben elders in Europa of ver daarbuiten een plek onder de zon gezocht. Hopelijk hebben de rust, de zon en de andere omgeving veel inspiratie opgeleverd om actief te zijn op jouw / uw plekje onder de zon. Want dat is wat naar voren kwam tijdens de gesprekken in het zomerprogramma. Jouw plek onder de zon is bovenal daar waar je jezelf kan zijn, waar je weet en voelt dat je er voor anderen ertoe doet. Wat is er mooier om anderen (gemeenteleden, burens, vrienden, familieleden, enz.) zo'n gewaardeerde plek onder de zon te geven?

Eigenlijk zetten we het thema van het zomerprogramma voort tijdens het startweekend. Op zaterdag 20 september wordt de expositie geopend die als titel draagt '*de kunst van het erbij horen*'. Tijdens de startzondag 21 september staat het woord gastvrijheid centraal. Gunnen wij iedereen zijn of haar plek onder de zon, ook in de gemeente? Een serieuze maar ook goede vraag om zo aan het begin van het nieuwe seizoen eens bij stil te staan.

AFSCHEID DS. ROEL DE MEIJ MECIMA

Zoals u wellicht als gehoord of gelezen hebt, moeten wij deze maand afscheidnemen van ds. Roel de Meij Mecima. Hij heeft een beroep ontvangen en aangenomen van de *Protestantse Gemeente Den Helder* en zal daar op 5 oktober bevestigd worden.

Ds. de Meij Mecima is sinds januari 2011 interim-predikant in *Kruispunt*. Later is hij aangesteld door de combinatie om de sluiting van *Kruispunt* te begeleiden. Wij hebben lange tijd kunnen profiteren van zijn kennis en kunde, maar moeten hem nu loslaten. Als collega's en gemeenteleden zullen we hem gaan missen, maar we wensen hem vooral veel zegen toe bij het werk in zijn nieuwe gemeente.

Het officiële afscheid zal, op zijn eigen voorstel, plaatsvinden op zondag 7 december. Ds. Roel de Meij Mecima gaat dan nog een keer voor in de *Christus Triumfatorkerk*. In deze dienst willen wij hem bedanken voor zijn inzet voor onze wijkgemeente(n).

GEMEENTEVERGADERING

Op zondag 7 september zal er aansluitend op de kerkdienst een korte gemeentevergadering zijn in de Tabe Zijlstrazaal. Tijdens deze vergadering zult u geïnformeerd worden over het voornemen van de *Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente 's Gravenhage* om de wijkgrenzen van onze wijkgemeente te verleggen. U bent allen van harte uitgenodigd om u te laten informeren.

DINING & WINING

De volgende Dining & Wining is op vrijdag 5 september, bij een van de deelnemers thuis. We gaan weer barbecueen. Nadere info over tijd en lokatie bij Mirjam Goudart Van harte aanbevolen.

ONTMOETINGSPLEK JONGE OUDERS

Op zaterdag 11 oktober opent de *Ontmoetingsplek voor jonge ouders* weer haar deuren. Deze ontmoetingsplek is bedoeld voor ouders met kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar. De bedoeling is om op een ontspannen manier met elkaar na te denken over de (geloofs)opvoeding. Deze keer zal het thema zijn: *gebed*. Het is niet altijd makkelijk om te bidden, zeker

niet met je kinderen. Wanneer bid je? Waar bid je dan voor? We zullen de praktische kant van het bidden bekijken, maar ook met elkaar spreken waarom we met onze kinderen willen bidden. Wat willen we ze daarmee meegeven?

De middag begint om 15 u en duurt tot ongeveer 17 u. De kinderen zijn ook van harte welkom! Meer informatie is te verkrijgen bij ondergetekende.

START NIEUWE BIJBEL-GESPREKSGROEP

Van de belijdenisgroep van afgelopen jaar zijn er enkele deelnemers die graag met elkaar in gesprek willen blijven over het

geloof en het leven. Deze wens is aanleiding om een nieuwe Bijbel-gespreksgroep op te starten. Er is in deze groep nog genoeg ruimte voor nieuwe deelnemers. Mocht je geïnteresseerd zijn, laat het weten! Meer informatie bij ondergetekende.

Ik wens ons allen een goed en vooral inspirerend seizoen toe met goede gesprekken, mooie activiteiten en inspirerende kerkdiensten.

Met hartelijke groet,
ds. Berit Bootsma

We have a dream!

Zoals jullie waarschijnlijk wel weten, zijn wij beiden werkzaam in de zorg. Nu hebben wij al heel lang een droom, namelijk een eigen zorgonderneming, een huis waarin iedereen welkom is en waar er tijd is voor de client en echte aandacht. Al lange tijd brainstormen wij met elkaar en met anderen over de mogelijkheden. En ineens was daar een advertentie: *zorgouders gezocht voor een zorghuis*.

Wij hebben gereageerd, we zijn in gesprek gegaan en ... **we zijn aangenomen!** Ja, dit is helemaal wat we willen!

De leefgemeenschap staat op 11000 m² in Utrecht. Er wonen negen mensen met een licht verstandelijke beperking. Wij gaan intern een woongroep opstarten voor mensen die de hele dag hulp nodig hebben. In de tuin lopen geiten en kippen en er is een brocantemarkt die van april tot oktober geopend is. Verder heeft de Stichting A.R.M. waarvoor wij gaan werken, ook alle kringloopwinkels in Utrecht in beheer. Voor meer informatie: zie www.kleinarmelisweerd.nl

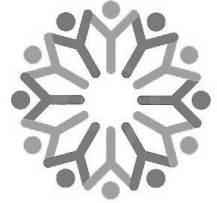
Per 1 oktober gaan wij wonen en werken in Utrecht. Ons huis in Den Haag zullen wij te koop zetten. Mocht u iemand weten die interesse heeft, dan horen wij dat graag (tel. 06-22807753). Aangezien wij vierentwintig uur per dag zullen werken, zal onze betrokkenheid bij de CTK afnemen. Toch nemen we geen afscheid. We willen graag lid blijven van deze gemeente en hopen u nog regelmatig tijdens de diensten te ontmoeten.

Lieve groet,

Jolanda Karssen en
Hannelies Kalkman

TeamGeest

'UW KONINKRIJK KOME'

In de afgelopen weken is er op het wereldtoneel heel wat gebeurd: het passagiersvliegtuig dat boven de Oekraïne uit de lucht geschoten is; de strijd tussen Israël en Hamas, de opmars van de terreurbeweging Isis in Syrië en Irak; de vlucht van de laatste christenen uit de Iraakse stad Mosul. Via Facebook en ander media kregen een aantal slachtoffers een gezicht. Bij de foto's en verhalen die ik las, zag ik vaak de bede staan: 'Heer, ontferm U' of 'Laat komen, Heer, uw rijk'. Ze verwoordden iets van de machteloosheid die mensen voelen bij het zien van al het geweld. Je staat met lege handen. Tegelijkertijd geven de schrijvers blijk van hun verlangen naar de komst van Gods Koninkrijk: dat zijn vrede en recht zich baan mag breken in de wereld van vandaag!

Zondag aan zondag bidden wij in de kerk gezamenlijk het *Onze Vader*. We luiden daarbij de klok. Elke week klinkt zo de bede: 'Uw Koninkrijk kome'. Juist in deze donkere tijd bidden we het met meer nadruk dan anders. Het biedt ons perspectief op de nieuwe tijd die God zal geven, waarin het gedaan zal zijn met dood en verdriet. Deze bede is tevens een aansporing om ons voor dat Rijk in te zetten en toe te werken naar de komst van die grote Dag. Mogen tekenen van dat Rijk onder ons zichtbaar worden, als signalen van hoop op de toekomst!

DOOP- EN OVERSTAPDIENST

In de dienst van 31 augustus zal Norah Sayenne de Jonge worden gedoopt, dochter van Vincent en Ivana de Jonge. Met de doop vieren wij dat God zijn ja-woord geeft aan het kind en verwelkomen we het in de kring van de gemeente. Voor een aantal jongeren in onze gemeente begint een nieuwe levensfase: ze gaan van de basisschool naar de middelbare school of juist van het middelbaar onderwijs naar een vervolgopleiding. We willen de jongeren bij die stap succes wensen en Gods zegen toezingen. We wensen de doopouders, de jongeren en hun ouders, en de gemeente een feestelijke dienst toe!

GEBED VOOR VREDE EN VERZOENING

De *Christus Triumfatorkerk* heeft een nieuwe banier. Deze hangt vanaf september driemaal per maand aan de toren. 'Gebed voor vrede en verzoening' staat er in grote letters op. Deze banier is ons geschonken door de *Haagse Gemeenschap van Kerken*. Zij ondersteunt daarmee het initiatief van de *Christus Triumfatorkerk*, de *Stichting 3 maart '45* en het *Haags Vre-*

desberaad om het gebed rond het 'Cross of Nails' een nieuwe impuls te geven. Juist in een wereld als de onze, die zo verscheurd is door oorlog en conflict is het goed om te bidden en te werken aan vrede en verzoening. Iedere eerste vrijdag van de maand zal het gebed plaatsvinden op het plein voor de *St Jacobuskerk* aan de Parkstraat. De andere vrijdagen zal het plaatsvinden in de *Christus Triumfatorkerk* van 13.15-13.45 u (de kerkzaal zal van 13-14 u open zijn). U bent van harte welkom om dit mee te vieren.

START NIEUWE KERKENWERKSEIZOEN

In het weekend van 20 en 21 september vieren we de start van het nieuwe kerkenwerkseizoen. Op zaterdagmiddag 20 september zal om 16 u de tentoonstelling '*De kunst van het erbij horen*' geopend worden. De expositie bestaat uit kunstwerken van cliënten van het Sociaal Pensioen van het *Leger des Heils*. Ter gelegenheid van de opening zal het *popkoor Flashback* uit Leidschendam een 'sing-a-long-programma' verzorgen. Elders in deze editie van *Samenspel* vindt u meer

informatie over het programma van de Startzaterdag.

Op zondag 21 september bidden we de Heer om zijn Heilige Geest, opdat we onder zijn leiding koers mogen houden. We vragen om zijn zegen over al het werk dat we mogen doen. Muzikale medewerking wordt verleend door het interkerkelijk gemengd koor *Les Chantres* uit Papendrecht onder leiding van Hans van Blijderveen. Tijdens deze dienst zullen we afscheid nemen van de aftredende ambtsdragers. Tevens zal – indien er geen wettige bezwaren worden ingediend – een nieuwe ambtsdrager bevestigd worden, Bronne Pot. Hij zal de taak van Wilma Beeftink overnemen en zich gaan inzetten als scriba (secretaris) van de wijkkerkenraad.

Met de activiteiten op zaterdag en de viering op zondag willen we op een feestelijke wijze het nieuwe kerkenwerkseizoen inwijden.

SCHOOL – GEZINDDIENST ZANDVLJET

Op zondag 28 september zal de School-Gezindienst worden gehouden in samenwerking met het *Zandvlietcollege*. De dienst wordt voorbereid door leerlingen en docenten. De schoolband onder leiding van dhr. Roel van Spronsen zal haar medewerking verlenen. Het gaat in de dienst over 'bouwen': bouwen aan jezelf, bouwen aan je relatie met je medemens en met God, bouwen aan je studie. Dit thema is gekozen naar aanleiding van de sloop van het oude en het bouwen van het nieuwe schoolgebouw aan de Bezuidenhoutseweg. De tekst die centraal staat is: psalm 127 : 1, *'Als de HEER het huis niet bouwt, vergeefs zwoegen de bouwers'*. De voorgangers zijn ds. Jan Willem Korpelshoek (godsdiensdocent) en ondergetekende.

'SPIRITUALITEIT ALS LEVENSKUNST'

Op donderdag 2 oktober om 20 u start het jaarprogramma *Vorming & Toerusting* van de kerken in de Haagse hout / Archipel met een lezing en workshop van dr. Kick Bras (emeritus predikant). Bras was docent spiritualiteit aan de *Theologische Universiteit* te Kampen, hoofdredacteur van het blad *'Herademing'* en is auteur van verschillende boeken over meditatie, spiritualiteit en mystiek. Bras heeft zich verdiept in de Nederlandse mystiek en geeft workshops over meditatievormen uit de christelijke spiritualiteit. Op het moment dat ik dit schrijf is nog niet bekend of de avond zal worden gehouden in de *Duinzichtkerk* of in de *Christus Triumfatorkerk*. Bericht hierover vindt u in de nieuwe editie van *Samenspel* en in de zondagsbrief.

TERUG IN DEN HAAG

In 2009 werden de Haagse predikanten, ds. Willem Jansen en zijn vrouw ds. Heleen Joziase, door *Kerk in Actie* uitgezonden naar Kenia. Ze werkten aan de theologische faculteit van de *St. Paul's University* in Limuru. Als theologie docenten maakten ze deel uit van de staf van de universiteit. Willem als docent islam en religiewetenschappen en Heleen als onderzoekster en docente systematische theologie en gender-studies. Na de afronding van hun termijn zijn ze onlangs weer in Den Haag teruggekeerd. Binnenkort zullen ze in de *Christus Triumfatorkerk* verslag doen van hun ervaringen. Waarschijnlijk zal dit plaatsvinden op donderdagavond 9 oktober.

Ook hierover vindt u in de volgende editie van *Samenspel* meer informatie.

TENSLOTTE

Graag wens ik u en jou een goede zomerperiode toe en alvast een goed begin van het nieuwe kerkenwerkseizoen!

Met een hartelijke groet,

ds. Ruud Stiemer

Kinderkunst

De creche is klaar. Door de oranje verf op een van de muren en op de kasten, afgewisseld met het frisse wit op de andere muur, ziet het er fris en vrolijk uit. Geschikt als crecheruimte maar ook als vergaderzaal. Maar er ontbreekt nog wat; het kan nog leuker. Een vrolijk schilderstuk aan de muur zou er nog moeten komen.

Aan de kinderen van de kindernevendienst wordt gevraagd of ze het leuk vinden om met elkaar een mooie wandversiering te maken om in de creche aan de muur te kunnen hangen. Tijdens twee kerkdiensten gaat een aantal kinderen enthousiast aan het schilderen. Ze krijgen allemaal een 'doekje' van 25 x 25 cm waarop ze hun talenten mogen botvieren. Uit enkele afbeeldingen van kinderen uit verschillende landen van de wereld kiezen ze elk hun favoriete voorbeeld en gebruiken daarnaast ook hun eigen fantasie.

En wat een prachtige resultaten ontstaan dan. Onze kindernevendienstkinderen blijken echte kunstenaars in de dop! Het blijft moeilijk de kunstwerkjes nog even geheim te houden voor de ouders, maar het lukt. Ze krijgen het nog even niet te zien.

Op zondag 20 april (Paaszondag) na de kerkdienst, wordt er een heuse kunstwerk-tentoonstelling gehouden. Vaders en moeders, broertjes, zusjes, opa's, oma's, vrienden en alle kerkgangers zijn uitgenodigd voor de feestelijke opening. Alle schilderijtjes zijn opgehangen in de creche en nog even voor nieuwsgierige blikken aan het oog onttrokken. De belangstelling is groot. De jongste kunstschilderes, Julia Kooistra, en het oudst aanwezige gemeentelid, Carla Wolbersen, worden uitgenodigd om het kunstwerk te onthullen. Zij verwijderden samen het bedekkende papier en het kunstwerk wordt zichtbaar. De verrassing bij iedereen is groot en de kinderen wijzen vol trots hun eigen kunstwerk aan.

Voorzien van lekkere hapjes en drankjes die met spontane hulp van wat oudere kinderen zijn klaargemaakt, wordt er nog gezellig nagepraat. Wat zijn we trots op de kinderen van de kindernevendienst!

Wilma Beeftink

EXPOSITIE

KINDERKUNST

mei 2014

Reidans ...

Een rubriek waarin de lezers van Samenspel de gelegenheid krijgen hun verhaal te laten rondzingen in de gemeente. Een beetje te vergelijken met de wave: de een steekt de ander aan, tot we de hele gemeente rond zijn. Deze keer Ida Kwaak

Met haar 90 jaar is Ida Kwaak een van de oudste gemeenteleden die nog wekelijks in de kerk te vinden is. Opmerkelijk is bovendien dat zij er nog steeds regelmatig in slaagt om de publiciteit te halen getuige de fotocollages die *Samenspel* het afgelopen seizoen hebben gesierd. Is het niet tijdens het startweekend, waar zij na het stellen van kritische vragen over zijn uitleg breed lachend op de foto staat met de pandit van de hindoetempel in Moerwijk, dan wel tijdens het huwelijksjubileum van Riet & Adriaan Sala, waar zij zich ontpopt als een niet onverdienstelijk entertainer die de lachers op haar hand heeft met een declamatie over kalverliefde. En dat zonder te haperen en volledig uit het hoofd. "Gewoon een kwestie van in-het-hoofd-stampen, zoals we dat vroeger deden", vertelt zij tijdens ons gesprek.

Aanleiding voor mijn bezoek is een tip van Coby van Veen om toch vooral eens bij Ida te gaan kijken naar de in afwachting van de bazar bij haar thuis uitgestalde verzameling kralen kettingen. De kettingen zijn bedoeld voor de verkoop, maar eerst moest de enorme kluwen waarin zij gerold waren, ontward worden. Een monnikenwerk dat echter aan Ida wel is toevertrouwd. Zij vertelt dat zij haar hele leven al met veel plezier gewerkt heeft aan klussen die een ander, als het even kan, uit de weg zou

gaan.

Hoewel haar opleiding, die beperkt bleef tot de lagere school, daar niet veel mogelijkheden voor bood, zag zij toch kans zich te ontplooien. Van dienstmeisje tot winkelbediende bij De Lelie, een gegoede zaak voor linnen en badgoed in het Be-Noordenhout. Zij herinnert zich dat zij als verlegen meisje op sollicitatiebezoek de vraag of ze ook ervaring had met veel 'bravoure' beantwoordde met: "Ja mevrouw." Dat die ervaring slechts drie maanden als winkelhulp bedroeg, vertelde ze er niet bij. Maar daar werd ook niet naar gevraagd! De volgende vraag "En doe je je werk met plezier?" ontlokte haar hetzelfde antwoord en toen was ze tot haar verbazing aangenomen. Kom daar tegenwoordig nog maar eens om bij een sollicitatiegesprek!

Rekenen was op school nooit haar sterkste kant. "Elke keer als ik moest afrekenen, stond ik duizend angsten uit."

Haar huwelijk maakte een eind aan haar avonturen op de arbeidsmarkt. Toen zij 47 jaar was, overleed haar man. Na zijn dood is Ida contact blijven houden met een oom van hem in Amerika, met wie zij - toen haar man nog leefde - samen een geregelde briefwisseling onderhield. Toen die oom later een bezoek aan Nederland bracht, bezocht hij uiteraard ook Ida. Zij herinnert zich hoe bij die gelegenheid de gedachte bij haar opkwam: "Oh nee, die hoef ik niet, die kan wel weer terug naar Amerika." Toch bleven zij met elkaar schrijven en toen hij haar uiteindelijk bij een tweede bezoek een huwelijksaanzoek deed, was zij inmiddels zodanig onder de indruk geraakt van zijn charmes dat haar aanvankelijke 'gereserveerdheid' verdwenen was. Hij wist haar over te halen voor drie maanden mee te gaan naar Amerika. Hoewel hij zelf niet gelovig was, beloofde hij bij hun huwelijk - om haar een plezier te doen - mee te gaan als zij zondagsmorgens naar de kerk wilde, zoals hij dat hier ook al deed tijdens zijn bezoeken. Zij ging met hem mee en hij hield zijn belofte, waarna zij anderhalf jaar in Amerika bleef. Toen Henry, haar man, een hersenbloeding kreeg, keerden zij na zijn herstel samen terug naar Nederland om zich te vestigen in het Valkenboskwartier in Den Haag. Het huis dat Ida daar al huurde vanaf haar eerste huwelijk, had zij bij haar vertrek naar Amerika aangehouden. Ook in de jaren daarna hield Henry zijn belofte en ging 's zondagsmorgens mee naar de *Valkenboskerk*.

In die tijd ontstond er een bijzondere band met ds. Wigboldus, de toenmalige wijkpredikant. Toen ds. Wigboldus op een middag op huisbezoek zou komen, had Henry tegen Ida gezegd dat hij hem zou opvangen en een hand zou geven, maar daarna zou hij zich terugtrekken. Maar ds. Wigboldus, die op de hoogte was van het feit dat Henry ondanks zijn zondagse kerkbezoek niets van de kerk wilde weten, vroeg hem "U gelooft niet, meneer Kwaak?". Waarop Henry, die dit niet had verwacht, heftig reageerde met "Neel!". Daarna hebben ze nog anderhalf uur samen zitten praten. Hoewel Henry niet van opvatting veranderde, noemde hij later ds. Wigboldus wel "mijn vriend". Ida heeft zo erg veel steun gehad van de manier waarop ds. Wigboldus met Henry omging, ook toen hij later opnieuw werd getroffen door een hersenbloeding. Op 62-jarige leeftijd werd Ida voor de tweede keer weduwe.

Na de dood van Henry bleef zij nog vele jaren in het dubbele bovenhuis in de Professor Kaiserstraat wonen. Met pijn in haar hart besloot zij in 1996 'haar buurt', waar ze zo lang met plezier had gewoond, te verlaten omdat die hard achteruit ging. In het Bezuidenhout werd in de Johannes Camphuysstraat een nieuw wooncomplex gebouwd, waarvoor mensen die langer dan dertig jaar in dezelfde woning woonden zich konden inschrijven. Resultaat: meer dan 700 inschrijvingen voor zo'n dertig woningen. Ida Kwaak was een van de 'gelukkigen', wat zij overigens pas later ging beseffen, toen zij het gemis van haar oude buurt te boven kwam.

Ze stapte naar de CTK, zwierf de eerste weken 's zondagsmorgens van bank naar bank totdat ze een comfortabele plek op de achterste rij vond. Ze legde al snel nieuwe contacten tijdens de koffie na de dienst, meldde zich aan bij de handwerkclub en nam deel aan allerlei andere kerkelijke activiteiten. Het duurde dan ook niet lang dat ze zich ook hier in de wijk thuis begon te voelen. Het is inmiddels 18 jaar later en nog steeds is zij zondags op die achterste bank terug te vinden, hoe-

wel ze de laatste tijd ook nogal eens een paar rijen naar voren plaatsneemt om beter te horen wat er op het liturgisch centrum gezegd wordt.

Hoewel zij zelf geen kinderen heeft, voelt ze zich zelden alleen. Ze heeft nog regelmatig contact met de kinderen van haar echtgenoten, die allebei eerder getrouwd zijn geweest. Daarnaast leven haar broer en zus nog (een tweede broer is op jonge leeftijd overleden). Verder heeft zij geen gebrek aan aandacht van haar neven en nichten en hun kinderen. Als om dat te bewijzen, belt tijdens mijn bezoek een achternicht van 26 om te vragen hoe het met haar gaat. Om te onderstrepen dat het wel goed gaat, laat zij met een twinkeling in haar ogen weten "Ik heb toevalling net een knappe jongeman op bezoek." Ze stuurt haar familie en kennissen graag kaarten die ze beschrijft en versiert met plakplaatjes. Zo ontvang ik ook regelmatig een kaartje met een gedichtje of een wijsheid voor *samenspel*, waar ze dan altijd een persoonlijk woordje aan toevoegt.

Ida Kwaak, een bijzondere vrouw, die in haar leven meerdere keren een belangrijke koerswijziging heeft gemaakt waar zij zich dankzij haar geloof en haar belangstelling voor anderen goed doorheen geslagen heeft.

Henk Hospes

Reïncarnatie

*Teun en Antje, een boerenstel,
fris en gezond, je kent dat wel,
genoten van het avondrood,
en de kikkers in de sloot,
op de bank, achter het huis.
De stilte klonk als zacht geruis.
"Zeg Teun" zei Antje "ik hoorde pas
- 'k geloof dat het op de bondsdag was -
een heel vreemd woord, 're ncarntatie';
je krijgt dan weer op aard een plaatsie
na je dood, vraag niet hoe 't kan,
als een andere vrouw of man.
Ik weet niet of ik dat wel wens,
ik wil niet zijn een andel mens.
De dominee zegt dat 't niet kan.
Zeg Teun, wat vindt jij daar nu van?"
Teun dacht diep na en zei: "Da's vreemd,
ik bewerk hier veld en beemd
en dan word ik straks misschien
piloot in een groot vliegernachien.*

*En....krijg ik dan een andere vrouw?
Maar Ant, ik wil alleen maar jou!
En wat te denken van onze kinderen!
Het zou rne toch geweldig hinderen
als onze Sjoerd wordt Indiaan
en Keesje een Afghanistan.
Onze Toon als putjesschepper,
dat geeft rne ook al geen oppepper.
En dan onze precieze Piet,
voelt die zich thuis in een kraam rnet
friet?
Dan, trotse Rietje, stratenveegster
en slordige Kaatje een verpleegster,
als de mensen om een slaappil roepen,
geeft zij ze iets om goed te poepen!
En Lidewij, dat kind zo blond,
rijdt ergens met een riksja rond.
Nee Ant, na al dit aards gewemel,
wil 'k toch het liefste naar de hemel!"*

Klara Steunebrink

Verhalen onder de zon (1)

Bijdragen aan het zomerprogramma 'Een plek onder de zon'

Masker

Dit verhaal speelt zich af in voormalig Nederlands Nieuw-Guinea en Nederland.

Het masker maakte ik (Charles Hay) toen ik 15 jaar oud was en op de LTS in Kota Radja zat. In 1958 maakte ik mijn opleiding af en ik verliet de school met achterlating van het masker als eigendom van de school. Pinksteren 1961 werd een bazar gehouden, waar de leerlingen van de LTS hun werstukken verkochten. Daaronder bevond zich ook mijn masker. Een Chinees uit Biak kocht o.a. dat masker waar mijn naam op stond. Terug in Biak heeft hij dat masker in zijn toko opgehangen. En daar, bij die Chinees, hadden Erna en Bop dat masker gekocht.

Erna en Bop waren in 1953 door de Zending van de Nederlandsche Hervormde Kerk uitgezonden naar Nieuw-Guinea om daar les te geven. Hun eerste post was Korido, Biak. Na drie jaar Korido volgden zes maanden verlof naar Nedertand. Daarna volgde Fak Fak, ook drie jaar en zes maanden, en toen Mieï. Een jaar later verhuisden ze naar Biak waar Bop was aangenomen op de LTS. In Biak wachtte hen het tragische bericht dat Nederland Nieuw-Guinea moest overdragen aan Indonesie. Dat gebeurde op 1 mei 1963. Erna en Bop kregen zes kinderen in Nieuw Guinea en later nog een in Nederland.

Op de zwart/wit foto hiernaast zijn de meisjes van de Meisjesvervolgsschool (MVVS) in Korido te zien met aan de linkerkant Erna Westerkamp. Op de tweede rij in het midden ziet u Lea Kereway, die daar ook op school zat. Op de volgende foto ziet u Erna en mij in de tuin - dat is onze eerste foto in 1976. In dat jaar trouwde een dochter van een voorman uit Biak in Den Haag. Erna en ik waren daar beiden voor uitgenodigd. Erna was toen alleen; in 1970 was

ze gescheiden van Bop. Die avond hebben we gedanst en gepraat en een afspraak gemaakt voor het volgende weekend. Toen ik op zaterdagavond haar woonkamer binnenkam, zag ik aan de muur het masker hangen. Ik vroeg aan Erna: "Mag ik het zien?" Ze zei: "ja" en ik pakte het masker van de muur en draaide het om Aan de achterkant stond mijn naam: T. Hay (Tjales Hay). Ik zei tegen Erna met ontroerde stem: "Dit heb ik gemaakt toen ik op de LTS zat. Hoe ben jij hieraan gekomen?" Toen vertelde Erna me het hele verhaal van de omzwervingen van het masker. Onze vriendschap is die avond geboren. Ik blijf zoveel van haar houden. Ze overleed op 11 april 2011. Ze werd 80 jaar, 3 maanden en 11 dagen oud.

Charles Hay

Mr. Proper

STORYTELLING

Ik vind hem zo leuk, de reclame van Mr. Proper: *“Ze zeggen dat hij geboren is om schoon te maken en dat hij de wereld rondtrekt terwijl hij fantastische nieuwe schoonmaakmiddelen uitvindt.”* En sinds een paar weken blijkt er ook nog een grootmoeder Proper te bestaan! Knap hoe een reclamebureau een schoonmaak-middel een sympathiek gezicht geeft en blijkbaar een soort emotie bij me oproept. Overigens is het nog geen aanleiding geweest om alles uit mijn handen te laten vallen en naar de winkel te rennen om het middel in huis te halen.

ROODKAPJE

De communicatietechniek die de reclamemakers gebruiken, is storytelling. Dit is een manier om een gewoon product, onderwerp of bedrijf aansprekend te maken, iets waar mensen in gaan geloven. Het ultieme doel is dat mensen gaan doen wat je wilt: ze gaan je product kopen of solliciteren bij je bedrijf vanwege de prachtige geschiedenis. Wat je eigenlijk doet, is een onderwerp persoonlijk maken, beeldend weergeven, levendig maken. Storytelling is een beproefd concept. Vroeger gebruikten mensen sprookjes om kinderen een wijze les te leren. Toen liep Roodkapje echt niet af met een *“Ze leefden nog lang en gelukkig”*, maar werd ze door de wolf verorberd en dat was het einde van het na eve meisje. Had ze maar niet van het pad af moeten gaan en met die vreemde wolf moeten praten. Zo'n verhaal maakt meer indruk dan als moeder zei: *“Niet met vreemde mensen praten en meteen naar huis komen uit school.”*

KIST VOL DIEREN

Het werkte toen en het werkt nog steeds en het bestaat al duizenden jaren. Want wat is een beter voorbeeld van storytelling dan de Bijbel? Zouden wij na duizenden jaren God nog steeds kennen en in Hem geloven als er in een boekje, misschien nog geen tiende van de Bijbel, alleen wat leefregels zouden staan? *“Ik ben God, ik heb de aarde geschapen en dit zijn mijn regels.”* Het is nogal een verschil of er staat: *‘Je moet God altijd gehoorzamen, want anders loopt het slecht met je af’* of *‘Toen Adam en Eva tegen God in gingen en toch van de Boom van Goed en Kwaad aten, werden zij voor altijd verbannen uit de prachtigste tuin op aarde.’* Je ziet het voor je, je begrijpt de verleiding, je voelt de schaamte en de spijt achteraf. Het maakt minder indruk als we lezen over een kist vol dieren en angstige mensen die rondobbert op de oceaan zonder te weten wat er met ze gaat gebeuren, dan wanneer je leest dat Noach in opdracht van God een enorme ark bouwde, de dieren twee aan twee naar binnen geleidde, met zijn schip op een rots liep en een prachtige regenboog zag als teken van God's verbond.

GOD'S BOODSCHAP

De Bijbel is wat mij betreft een grote verzameling van 'stories'. De mooiste verhalen, waarbij in elk verhaal een kern van waarheid en een boodschap zit. De Bijbel heeft mij geholpen om te leren geloven, en helpt me nog steeds om te blijven geloven en te onthouden wat God's boodschap is. Of de aarde wel of niet in zes dagen geschapen is, doet er voor mij niet toe. Ik vind het een prachtig verhaal en ik weet dat we al het moois om ons heen aan God te danken hebben.

Mirjam Goudart

Zondag tot Zondag

In deze rubriek vindt u nadere informatie over de vieringen in de komende periode. Over de ontbrekende zondagen is geen nadere informatie bekend. Een volledig (beknopt) overzicht van de kerkdiensten vindt u op de volgende bladzijde.

Zondag 31 augustus: doopzondag, tevens 'Overstapdienst' voor de jongeren die van opleiding wisselen.

Zondag 7 september: *Kan God zijn mening herzien?* Het verhaal uit Handelingen 10 en 11 over de doop van Cornelius lijkt dat te bevestigen. De scheiding tussen Jood en heiden wordt op Gods gezag opgeheven. In deze dienst willen we met elkaar het Heilig Avondmaal vieren.

Zondag 21 september: startzondag. Thema: *Thuis voor vriend en vreemde*. Wat betekent gastvrijheid en hoe kunnen we die het komend seizoen met elkaar in ere houden? In de dienst zullen we afscheidnemen van de aftredende ambtsdragers en er zullen nieuwe ambtsdragers bevestigd worden. Muzikale medewerking wordt verleend door het koor *Les Chantres* uit Papendrecht onder leiding van Hans van Blijderveen..

Zondag 28 september: school-gezinsdienst met het Zandvlietcollege.

Doopzondagen 2014

DE EERSTKOMENDE DOOPZONDAG IS:

- 31 augustus - ds. Ruud Stiemer

EN VERDER:

- 19 oktober - ds. Berit Bootsma

- 14 december - ds. Ruud Stiemer

Wilt u van een van deze mogelijkheden gebruikmaken dan kunt u (graag minimaal vier weken van tevoren) contact opnemen met de desbetreffende voorganger.

Bedankt (2)

Beste mensen,

Ik wil jullie allen hartelijk bedanken voor de kaarten en brieven die ik na mijn heupoperatie mocht ontvangen. Het is fijn te weten dat er zoveel mensen met me meeleven. Nogmaals hartelijk dank,

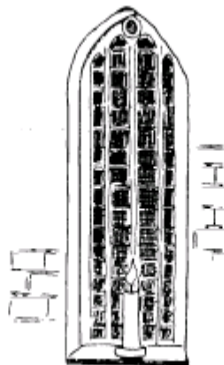
Nettie Witte

Kerkdiensten

Voor nadere informatie zie de rubriek *Van zondag tot zondag*.

Elke zondag creche en kindernevendienst

<u>augustus:</u>	<u>voorganger:</u>	<u>organist:</u>
31 10 u	ds. Ruud Stiemer	Hans Buis
<u>september:</u>		
7 10 u	ds. Berit Bootsma	Christian Hutter
14 10 u	Anne Post (predikant in opleiding)	Arie Kraaijeveld
21 10 u *	ds. Berit Bootsma en ds. Ruud Stiemer	Danny Spaans
28 10 u	ds. Ruud Stiemer en ds. Jan WillemKorpelshoek	Christian Hutter

* de *Wereldwinkel* is met een stand aanwezig in de hal van de kerk

KERKDIENTEN LANDSCHEIDING

In het verzorgingshuis *Landscheiding* in Mariahoeve, Isabellaland 150, wordt iedere veertien dagen op zondagmiddag om 14.30 u een kerkdienst gehouden. Behalve de geestelijk verzorger van *Landscheiding*, Mark van der Laan, gaan in deze diensten vaak gastsprekers voor. De diensten zijn ook toegankelijk voor mensen 'van buiten'. Ook u bent van harte welkom!

<u>september:</u>	<u>voorganger:</u>
7 14.30 u	ds. Yvonne Schoonhoven - viering Heilig Avondmaal
21 14:30 u	dhr. Hans de Waal

In deze diensten is een aantal vrijwilligers actief, o.a. met het ophalen van bewoners, maar ook helpen zij bezoekers tijdens de dienst met de liturgie. Na afloop wordt door hen koffie en thee geschonken.

Helaas is door meerdere oorzaken het aantal vrijwilligers behoorlijk geslonken. Daarom zoeken wij nieuwe vrijwilligers die willen helpen bij deze diensten. Wij maken gebruik van een rooster, zodat u niet iedere keer aan de beurt bent. U bent van harte welkom om een keer te komen kijken. Wellicht bent u de aangewezen persoon om ons te assisteren in deze kerkdiensten.

Als u eerst meer informatie wilt, neem dan contact op met de geestelijk verzorger, Mark van der Laan, telefoon: 070-3399111 (alleen dinsdag en donderdag) of e-mail: mvdLaan@cardia.nl.

Joke Janse

VIERING ZORGCENTRUM BEZUIDENHOUT

24 september zal er in verzorgingshuis *Bezuidenhout*, Bezuidenhoutseweg 150, een Avondmaalsviering worden gehouden. Deze vindt plaats in de 'huiskamer' op de 3e etage. De aanvang is om 15.00 uur. De voorganger is ds. Ruud Stiemer.

Agenda

(Voor zover niet anders is aangegeven vindt een en ander plaats in de Christus Triumfatorkerk)

September:

2	18.00 u	Stuurgroep combinatie Haagse Hout
4	19.30 u	Bijbel- / Gebedsgroep o.l.v. ds. Ruud Stiemer
5	13.15 u	Gebed voor Vrede & Verzoening (r.k. kerk in de Parkstraat)
5	19.00 u	Dining & Wining: Barbecue (zie blz. 6)
7	11.15 u	Gemeentevergadering
9	19.45 u	Moderamen
11	12.30 u	Pauzeconcert i.s.m. Koninklijk Conservatorium
11	20.00 u	Commissie <i>Doortocht</i>
12	13.15 u	Gebed voor Vrede en Verzoening
16	20.00 u	Commissie <i>Eredienst</i>
18	14.00 u	<i>Team Meeleven</i>
18	19.45 u	Kerkenraad
19	13.15 u	Gebed voor Vrede en Verzoening
20	16.00 u	Startzaterdag –Opening tentoonstelling (zie blz. 20)
24	20.00 u	Evaluatie moderamen
25	10.00 u	Bijbelkring o.l.v. ds. Berit Bootsma
25	12.30 u	Pauzeconcert i.s.m. Koninklijk Conservatorium
26	13.15 u	Gebed voor Vrede en Verzoening
27	19.30 u	Concert tbv Oranjehotel Scheveningen (zie blz. 33)

Pauzeconcerten - Doet u (weer) mee?

Met ingang van dinsdag 11 sep. a.s. worden de pauzeconcerten in de CTK hervat. Twee keer per maand zullen studenten van het Kon. Conservatorium om 12.30 een optreden van een uur verzorgen.

Wilt u gastvrouw/-heer zijn om in koppels van twee de bezoekers te begroeten en wegwijst te maken? En daarna zelf genieten van prachtige muziek? Dan kunt u zich zondags na de dienst hiervoor opgeven bij ds. Ruud Stiemer of bij Adriaan Sala. Per e-mail mag natuurlijk ook: ruudstiemer@ctkerk.nl of adriaansala@telfort.nl

Collecten

OPBRENGST JUNI 2014 € 1.502,20

Diaconie	€ 209,66	KIA – zending	€ 168,17
Diaconie buurths. Samsam	€ 134,45	KIA – werelddiaconaat	€ 129,15
Kerk	€ 403,46	Haags Studentepastoraat	€ 153,90
Wijkkas	€ 303,41		

Opening kerkenwerkseizoen

Als vervolg op de jarenlange traditie van de tweemaandelijks exposities van Haagse kunstenaars in de *Christus Triumfatorkerk* organiseren we nu nog eens per jaar aan het begin van het nieuwe kerkelijk seizoen een tentoonstelling. Zo hadden we vorig jaar de succesvolle en zeer druk bezochte expositie van prachtige quilts.

Dit jaar is er weer iets heel anders te bezichtigen. Bewoners van een opvanghuis van het *Leger des Heils* hebben samen met een van hun begeleiders een aantal kunstwerken gemaakt waarmee ze willen aantonen dat het talent voor kunst in alle lagen van de bevolking gevonden kan worden, in welke omstandigheden deze mensen zich ook bevinden. Deze mensen zijn door uiteenlopende omstandigheden in een positie gekomen waarbij ze uiteindelijk in de opvang bij het *Leger des Heils* terecht kwamen. Een aantal van hen bleek talent voor kunst te hebben en dankzij de begeleiding konden zij dat talent uiten met als resultaat de expositie:

De kunst van het-erbij-horen

De officiële opening is startzaterdag, 20 september. Inloop met koffie en thee vanaf 16 u. Voor de kinderen is er een leuke activiteit. Om 17 u gaan we naar de kerkzaal voor de opening waarbij het koor *Flashback* uit Leidschendam haar medewerking verleent. Meezingen is toegestaan! Na de opening proosten we op deze expositie en gebruiken we samen met de kunstenaars en belangstellenden een maaltijd.

We hopen dat er veel gasten komen deze middag zodat de kunstenaars het gevoel kunnen krijgen er inderdaad bij te horen.

Hartelijk welkom allemaal en zegt het voort!

Ineke Muller

Ontmoeting en inspiratie aan tafel

Elke maand schuiven de leden van de eetgespreksgroep (ca. 25-45 jaar) bij iemand thuis aan tafel om gezellig met elkaar te eten en van gedachten te wisselen over aansprekende onderwerpen. De avonden vinden meestal plaats op dinsdag van ca. 18.30 uur tot 22 u. Als je op zoek bent naar ontmoeting en inspiratie, ben je van harte welkom om mee te eten en mee te praten. Tijdens de eerste bijeenkomst in september zal er gebrainstormd worden over de onderwerpen voor het komende seizoen.

Het afgelopen jaar stond in het teken van het thema *Geïnspireerd door...* In dat kader is onder meer gesproken over geloof, hoop en liefde; je lichaam als tempel van God; keerpunten en inzichten in je leven en het goede leven. Wil je meer informatie of een keer oriënterend een avond bijwonen, neem dan contact op met Janita van Nes

Sint Augustinus

"Fijn dat wij kennis met u hebben mogen maken. Het was ons een genoegen u nader te mogen leren kennen; we ervaren dat als heel waardevol. Ook was het een eer u te mogen ontmoeten. Het heeft ons verrijkt en we zullen dit niet vergeten ..."

Dat hadden we ten afscheid kunnen zeggen voor we eind juni jl. de veerboot Dover – Calais namen, ware het niet dat de aangesprokene ruim veertienhonderd jaar eerder de laatste adem heeft uitgeblazen. Die nieuwe kennis, Augustinus geheten, leerden we in onze vakantie afgelopen juni in Kent, in het oosten van Engeland, schuin onder Londen, kennen. Nee, niet de overbekende kerkvader; die leefde bijna twee eeuwen eerder. De Augustinus die wij ontmoetten, was destijds de eerste aartsbisschop van Canterbury.

Je wordt niet zomaar aartsbisschop, daar moet je wel wat voor doen, ook al heb je een aardige carrière achter de rug. De 6e-eeuwse Italiaanse Augustinus begon als Benedictijner monnik, maar hij klom snel omhoog op de ladder van de kerkelijke hiërarchie, want hij werd prior van de *St. Andreusabdij* in Rome en mocht zich zelfs onder de intimi van de toenmalige paus Gregorius rekenen. Deze paus vatte het plan op een groep van dertig monniken, onder leiding van 'onze' Augustinus, naar Engeland te sturen om dat eiland rijk te herkerstenen.

Inderdaad, 'herkerstenen', het opnieuw bekendmaken met het christendom. Dat was nodig, omdat onder de Romeinse overheersing Engeland wel in aanraking was gekomen met het christelijk geloof, maar na het instorten van dat wereldrijk was het eiland van mist en regen weer teruggevallen in het oude heidendom. Er moest een nieuwe evangelisatiecampagne worden gestart. Ga daar maar aan staan! Die taak leek zo zwaar en risicovol dat de monniken er erg zenuwachtig van werden en de oversteek niet aandurfd en op hun schreden terugkeerden. *Beter blo jan dan do jan*, nietwaar? Maar de paus bleef bij zijn voornemen en stuurde de groep toch weer op pad. De vrees dat zij vijandig bejegend zouden worden bij aankomst in Engeland bleek bij de tweede poging in het jaar 597 gelukkig ongegrond.

De groep landde op het eiland Thanet, ten noordoosten van Canterbury. Dat eiland is er niet meer, want de zeearm die het van het vasteland scheidde, is inmiddels helemaal verzand en dichtgeslibd, maar de naam *Isle of Thanet* bestaat nog.

Augustinus werd wat afstandelijk begroet door de koning van Kent, Ethelbert: *"Uw woorden komen eerlijk over, maar over de betekenis ervan kan men twijfels hebben. Ik kan niet zomaar loslaten waarin ik zo lang heb geloofd. Maar omdat u van ver bent gekomen, zullen we u geen kwaad doen; u mag preken en zoveel mensen als u wilt bekeren tot uw geloof."*

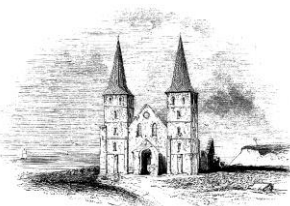

Maar al heel snel bekeerde deze koning zich tot het christendom en op Pinksteren van dat zelfde jaar werd hij gedoopt en tienduizenden van zijn onderdanen volgden vervolgens zijn voorbeeld. Evangeliseren via koninklijke huizen was de methode die Augustinus voor ogen stond, want in de tijden bepaalde de koning het geloof van zijn onderdanen, dus dat was de snelste en meest effectieve manier

De vlotte bekering van Ethelbert is wel te verklaren, want hij

was getrouwd met de Frankische prinses Bertha, die al christin was. Hij stond daar best wel positief tegenover en had een kapel voor haar laten bouwen. Beiden staan nu als bronzen beeld vereeuwigd in Canterbury (een beetje jammer dat hij zo sprekend op Stalin lijkt) Kennelijk wist paus Gregorius van dit gemengde huwelijk af – zo gaat dat in hoger kringen - en hij gokte op de welwillendheid van de koning toen hij Augustinus eropuit stuurde Ook doet het verhaal de ronde dat paus Gregorius eerder al enkele Engelse (Angelse) slaven tegenkwam in Rome. Hem viel op hoe goed deze mensen eruit zagen en hij deed navraag naar hun afkomst. Toen hij hoorde dat zij Angelen waren, gaf hij als commentaar: "*Zij kunnen engelen worden als zij zich bekeren.*" Dat bleef hem kennelijk bij, want een jaar later stuurde hij Augustinus op zendingstocht.

Met koninklijke ruggensteun zag Augustinus kans een kloosterorde te stichten bij een nog bestaande kerk in Canterbury; later werd dat de plek van de kathedraal die nu nog het kloppend hart van die stad vormt. Augustinus slaagde er evenwel niet helemaal in aan de pauselijke opdracht te voldoen, namelijk het stichten van een Engelse kerk op heel het Britse eilandenrijk met twee kerkprovincies en twaalf bisschoppen. Maar hij heeft wel erg zijn best gedaan. Zo stuitte we in het gehucht Reculver, westelijk van Margate, op de ruïne van een flinke kerk boven op een klif, jawel, gebouwd door Augustinus. Een mooie symboliek is dat deze kerk niet alleen als geestelijk baken diende gedurende enkele eeuwen, maar veel langer als baken voor de zeevaart. De kerk raakte echter in verval en werd een ruïne. Ook de torens stortten op een gegeven moment

in, maar ze zijn gauw weer herbouwd, zij het zonder de spitsen, want de zeelui waren hun vastigheid kwijt. Die afgeknotte torens staan er nog (zie foto).

De Benedictijner kloosterorde ontleent zijn naam aan de Italiaanse kluizenaar Benedictus van

Nursia. Deze kreeg veel volgelingen en voor hem stelde hij in 529 een kloosterregel op die later steeds meer toepassing vond in abdijen. De dagindeling van de benedictijnen bestaat uit contemplatie en arbeid (*ora et labora*) en draait om gemeenschappelijke vieringen. Voor de kloosterorde is op Bijbelse gronden het getal zeven heilig. Daarom gaan de kloosterlingen zevenmaal per dag ter kerke: Lauden, Primen, Terts, Sext, None, Vespers en Completen, gewoonlijk nog aangevuld met de nachtelijke Vigilie. Van Pasen tot 1 oktober maken de kloosterlingen dagen van wel vijftien uur. Het klooster moet, indien mogelijk, zo ingericht zijn dat al het noodzakelijke ter plaatse is; zo hoeven de monniken het klooster nooit te verlaten. Ongetwijfeld zag Koning Ethelbert in dat de orde van het klooster als voorbeeld kon dienen voor de goede ordening van de maatschappij. Kloosters stonden hoog aangeschreven bij Angelsaksische heersers, want ze hadden een positieve invloed op hun omgeving; ze zorgden voor rust en veiligheid, ze stichtten scholen en ziekenhuizen en zorgden vanzelfsprekend voor de armen. Bovendien zorgden ze voor flink wat werkgelegenheid en handel.

Augustinus is heilig verklaard, maar verder is er weinig over hem bekend. Zelfs zijn sterfdatum is in nevelen gehuld: dat moet ergens tussen 604 en 609 geweest zijn. Hij werd begraven in de naar hem vernoemde *St Augustine's Abbey* in Canterbury. Het enige wat daar nog aan hem herinnert, is een gedenksteen die de plek aanduidt waar hij eens begraven moet zijn.

"Nogmaals, het was aangenaam kennis met u te mogen maken!"

Adriaan Sala

Uit de kerkenraad

Kerkenraadsvergadering van juni, de laatste voor de zomervakantie.

COMMISSIE EREDIENST

De commissie heeft haar visie gegeven en advies uitgebracht over een drietal zaken:

- 1) De kerkenraad kan zich vinden in het voorstel, om vier tot zes keer per jaar een kerkdienst te houden met een liturgie in de stijl van Kruispunt. Na de zomerperiode zal hiermee een begin worden gemaakt. Na een jaar zal worden geëvalueerd of deze diensten in een behoefte voorzien.
- 2) Over het thema 'muziek in de gemeente': de kerkenraad is van mening dat afwisseling op zich goed en verrijkend kan zijn. Binnen de Christus Triumfatorkerk is er zeker ruimte voor experimenteren met vernieuwende elementen en het zoeken naar andere vormen, zonder nu meteen over te gaan naar iets geheel nieuws en het vertrouwde op voorhand helemaal los te laten. Bij alles gaat het erom te proberen de relevantie van het evangelie over te brengen op een zodanige wijze dat het bij de toehoorders aanslaat, zowel vaste kerkbezoekers als buitenstaanders.
- 3) Met betrekking tot het verslag van de bijeenkomst over de missionaire eredienst, stelt de kerkenraad vast dat veel van de aanbevelingen in de *CTK* al worden toegepast. Het blijft van belang om als gemeente oog te hebben voor mensen die nieuw zijn. Juist dat mensen zich welkom en gezien weten, blijkt vaak een belangrijke reden om te blijven komen. Een van de aandachtspunten die worden genoemd, is de vraag of de toegang van de kerk herkenbaar is. Het blijkt voor nieuwkomers nogal eens onduidelijk waar bij dit kerkgebouw een ingang te vinden is. Wanneer kerkdeuren open staan, nodigt dat ook meer uit om naar binnen te gaan.

SLUITING *KRUISPUNT* ANNEX AANSLUITING BIJ DE *CHRISTUS TRIUMFATORKERK*

Een aantal gemeenteleden overweegt om naar de *CTK* te gaan, anderen hebben nog geen besluit genomen. Enkele initiatiefnemers zijn met een voorstel gekomen om de komende periode diensten in de stijl van *Kruispunt* te mogen blijven houden, met ambtelijke ondersteuning vanuit de combinatie in casu de *CTK*. Zonder ambtsdragers is het geen echte kerkdienst en kunnen de sacramenten niet gevierd worden.

Vanuit de Stuurgroep is in eerste instantie erop gewezen dat nu juist wordt beoogd om met elkaar een gemeenschap te vormen, en in dat kader er alles aan te doen om mensen in de gelegenheid te stellen naar de Christus Triumfatorkerk te komen. Op 10 juli a.s. vindt met de initiatiefnemers een gesprek plaats om hier met elkaar toch echt wel uit te komen.

Inmiddels zijn heel veel zaken in gang gezet die gewoon goed lopen. Ook is het de bedoeling om het komende halfjaar de vaste bezoekers van Kruispunt een bezoek te brengen (de actieve leden met inbegrip van degenen die niet meer naar de kerk komen maar nog wel van hun meeleven blijf geven).

Het tijdelijk dienstverband van ds. De Meij Mecima loopt tot en met december van dit jaar nog door. Het ziet er echter naar uit dat hij per 1 september zijn werkzaamheden al beëindigt, vanwege een beroep naar de Protestantse Gemeente Den Helder.

vervolg op blz. 35

Opknappwerk en Wegwerp Kunst

Na de opknappbeurt van de zalen op de begane grond van de kerk, zoals die vorig jaar zomer werd uitgevoerd door een groepje vrijwilligers, viel het ineens op dat de zonwering in deze zalen wel erg gedateerd was en bovendien op vele plaatsen onherstelbaar beschadigd door het vele gebruik. Uiteindelijk werd er budget gevonden voor vervanging en werden voor alle zalen nieuwe lamellen besteld. Om de kosten te drukken werd besloten dat enkele vrijwilligers het ophan-

gen voor hun rekening zouden nemen. Zo gezegd, zo gedaan. Het verwijderen van de oude lamellen was een fluitje van een cent. Het wegwerken ervan kostte al meer energie, maar resulteerde dan ook in een paar prachtige kunststukken van opgerolde lamellen in afgedankte bardozen, zie de foto. Het ophangen van de nieuwe lamellen, waarbij de bestaande rails moesten worden vervangen, was het meeste werk. Hier en daar bleken de hoeken toch niet overal even haaks te zijn en was er veel improvisatie nodig om alles goed werkend te krijgen.

Zo waren gedurende de warmste zomerweken enkele enthousiaste gemeenteleden weer heel wat dagen van de straat en beleefden ze veel pret aan het uitoefenen van hun hobby. En het resultaat mag er zijn, ga maar eens kijken!

Wouter Muller

Zrunva vraagt gebruikte kleding en schoeisel

Ik kom uw spullen graag bij u thuis ophalen. U kunt mij telefonisch bereiken op 06 1743 53 10 of door een e-mailtje te sturen naar inga Pavliashvili : inga_686@hotmail.com.

Zrunva ('zorg') is een project van *Drieluik Maatschappelijk Actief* (DMA) waarbij aandacht wordt gevraagd voor de leefomstandigheden van ouderen en gehandicapten in Georgie die vaak in een sociaal isolement verkeren. Initiatiefneemster voor dit project is ons gemeentelid Inga Pavliashvili, zelf afkomstig uit Georgie.

Inga en haar collega's van DMA zijn vrijwilligers en ontvangen geen vergoeding voor hun werk. Uw steun voor dit project is van harte welkom, of het nu in de vorm van gebruikte kleding en schoeisel is of in de vorm van een financiële gift, en komt volledig ten goede aan de mensen in Georgie.

IBAN NL 29 RABO 0135 209 773

Vermeldt er alstublieft bij dat uw gift bestemd is voor de ouderen in Georgie!

Voor meer info: www.dmazh.nl

Glasschilderen

24 juli 2014

Lamp van God nog niet uitgegaan

Op zondagmiddag 22 juni 2014 kwam de gemeente van *Kruispunt* voor het laatst in haar kerkgebouw bijeen voor de *Dienst van Schrift en Tafel*. Ze deed dat met gasten en genodigden, met vrienden en bekenden en met vreemdelingen en bijwoners. Voor­gangers in deze dienst waren, naast ondergetekende, de collega's Berit Bootsma en Ruud Stiemer. Corrie van Duinen van de *Duinzichtkerk* was wegens ziekte helaas ver­hinderd. Het orgel werd bespeeld door de organisten van *Kruispunt* Gert Jan Hol en Hans Koster en de Kruispuntcantorij verleende medewerking aan de dienst.

De preek ging over de woorden uit I Samuel 3 : 3 "Het Woord van de Heer was schaars in die dagen, gezichten niet talrijk... maar de lamp Gods was nog niet uitgegaan."

In de dagen dat het woord van de HEER schaars is in Israel en vooral in onze dagen, waar de mensen leven met meer vragen dan antwoorden, zullen we zorgvuldig moe­ten omgaan met ons eigen geloof en dat van anderen, aanvaarden dat er maar weinig gezichten zijn die doorbreken en vooral de moed niet verliezen, want de lamp van God is nog niet uitgegaan. Dat geldt ook voor ons hier in Den Haag, en op andere plaatsen waar sommigen hoopvol zien dat gemeenten groeien en bloeien, waar schijnbaar de lamp Gods nog volop brandt maar waar anderen het gevoel hebben dat de olie steeds verder opraakt en de vlam op het punt staat te doven.

Na de preek zongen we in wisselzang met de cantorij de geloofsbelijdenis van Nicea, waarna we afscheidnamen van de aftredende ambtsdragers. Zij werden toegezongen met lied 362: 'Hij die ons in zijn dienstwerk heeft gewild...'. Na de zegen droegen we onder orgelspel de paaskaars, de Bijbel, de Lamp Gods en de schaal en de beker van het Heilig Avondmaal uit om daarmee het afscheid van het kerkgebouw te markeren.

Een indrukwekkende en bewogen dienst waarover we tijdens de koffie met elkaar, en met de vele oude bekenden die gekomen waren, nog enige tijd konden n apraten.

Op zondag 29 juni vond de 'doortocht' plaats en kwamen de gemeenten van *Kruispunt* en *CTK* samen in de *Christus Triumfatorkerk*. Ook deze keer vierden we de *Dienst van Schrift en Tafel* waarbij collega Berit Bootsma en ondergetekende voorgingen. In deze dienst kregen de mee naar binnen gedragen paaskaars, kanselbijbel en Godslamp uit *Kruispunt* een plaats in de *CTK*. Ds. Bootsma ging in haar preek in op de plaats van de gemeente in de stad en de opdracht van de gemeente om voor te stad te blijven omdat in haar vrede ook de vrede van de gemeente gelegen is.

Na de preek werd Joke Janse, die als ouderling-kerkrentmeester mee overgekomen is van *Kruispunt*, voorgesteld en van harte welkom geheten in de kring van de kerken­raad van de *CTK*. Na afloop van de dienst was er weer gelegenheid om elkaar te ont­moeten tijdens de koffie.

Ik wil hierbij tenslotte de hoop uitspreken dat zij die de 'doortocht' naar de *CTK* heb­ben gemaakt, daar ook mogen thuisraken en dat zij die elders onderdak zoeken of ge­vonden hebben daar ook mogen thuiskomen, maar vooral dat allen verbonden blijven met de kerk de eeuwen door en dat zij en wij blijven gaan op de weg die ons door de Heer wordt gewezen.

Ds. Roel de Meij Mecima

U kunt een opname van de laatste dienst in *Kruispunt* op cd bestellen door € 5,- over te maken op rekeningnummer NL45FVLB0635815680 t.n.v. de Prot.Gem. 's-Gravenhage, inz. Wijkgemeente *Kruispunt*. Bij Adriaan Sala is bovendien een cd met foto's van beide diensten (22 + 29 juni) verkrijgbaar.

Verhalen onder de zon (2)

Bijdragen aan het zomerprogramma 'Een plek onder de zon'

In het kader van het zomerprogramma *Een plek onder de zon* ben ik gevraagd iets te vertellen over mijn werk bij het *Leger des Heils*. Daarbij wil ik beginnen met een korte introductie over hoe ik daar terecht ben gekomen.

Tot mijn 58e jaar heb ik gewerkt in de reguliere gezondheidszorg, beginnend als verpleegkundige in het ziekenhuis, later in een verpleeghuis en tot slot in een verzorgingshuis, waar ik uiteindelijk zorgmanager was. Na veertig jaar vond ik dat ik dit soort werk wel genoeg had gedaan en maakte ik gebruik van een regeling voor vervroegde uittreding. Maar na een maand begon het alweer te kriebelen om weer aan de slag te gaan.

Bij toeval kwam ik terecht bij het Leger des Heils.

Het is goed te weten dat het Leger des Heils uit twee takken bestaat: de kerkelijke tak waar de zogenaamde Heilsoldaten werken, en de tak Welzijn en Gezondheidszorg, waaronder de Goodwill-centra vallen. Goodwill Den Haag is een professionele, praktisch ingestelde en flexibele organisatie. Zonder onderscheid des persoons verleent zij materiele en immateriele hulp aan mensen die daar om uiteenlopende redenen een beroep op doen. Ik heb inmiddels diverse interimjobs bij het Leger des Heils vervuld. In deze bijdrage wil ik beginnen met de laatste omdat die geleid heeft tot een bijzonder kunstproject waarmee u bij de start van het nieuwe kerkenwerkseizoen in onze kerk kunt kennismaken.

Na een onderbreking met wat ander (ook weer interim) werk, kwam ik vorig jaar opnieuw in contact met het Leger des Heils. Ditmaal vroegen ze me of ik voor een opvanghuis wilde proberen om de benodigde verpleegkundige zorg voor de bewoners

te organiseren. Het aardige hiervan was dat dit een uitvloeisel was van een advies dat ik bij de evaluatie van mijn vorige jobs bij het Leger des Heils had gegeven. Veel van de mensen die door omstandigheden bij het Leger des Heils zijn terechtgekomen, zijn niet volledig gezond. Ze zijn vaak zogenaamde 'zorg-mijders'. Ze gaan niet met hun klachten naar een arts, vaak durven ze zelfs niet over hun klachten te praten. Een verpleegkundige die de mensen regelmatig ziet, kan ze hierbij steun geven. In het huis waar ik werd ingezet, woonden vooral mensen met een zogenaamde dubbele diagnose. Jongeren, maar ook wel ouderen, met naast hun verslavingsproblemen ook vaak ernstige psychiatrische stoornissen. Dit huis wil deze mensen een liefdevolle, maar ook professionele ondersteuning en begeleiding geven. Nu bleek dat veel klachten van deze mensen een psychische oorzaak hadden, maar zeker bij de ouderen onder hen komen ook veel somatische (dus lichamelijke) klachten voor, zoals hartfalen, reumatiek, longproblemen, hoge bloeddruk, maar ook vergeetachtigheid.

Een van mijn taken hier was om bij deze mensen te onderkennen of hun klachten wel een somatische oorzaak hadden en hen in dat geval te begeleiden naar huisarts of specialist. Ook moest ik deze mensen stimuleren om zichzelf meer persoonlijke zorg te geven, denk daarbij vooral aan hygiëne. Natuurlijk werden ze ook begeleid door Parassia, maar dit stukje extra aandacht wordt gegeven door de begeleiders in dienst van het Leger des Heils. Ik moet zeggen dat ik in mijn lange carrière in de gezondheidszorg zo'n enorme betrokkenheid bij deze kwetsbare mensen nog niet heb meege-

maakt. Ze worden respectvol behandeld en wat ik vooral van deze cliënten heb geleerd, is dat ze enorm goed kunnen onderscheiden wat echte belangstelling is, en wat gespeeld is. Je staat naast ze en je gaat beseffen dat de scheidingslijn tussen hen en jouzelf maar heel dun is. Aanleg tot verslaving, in welke vorm dan ook, is waarschijnlijk bij iedereen latent aanwezig. Ga maar eens bij jezelf na: drank, tv kijken, geld verdienen, verzamelwoede, of zelfs godsdienst kunnen verslavend werken. En door toevallige omstandigheden had je zelf ook in zo'n beroerde situatie terecht kunnen komen. Denk maar eens aan het verlies van je partner, echtscheiding, werkeloosheid, ziekte. Alleen maar factoren die je vaak niet zelf bepaalt, maar die wel kunnen zorgen dat je in de problemen kan komen.

DE KUNST VAN HET ERBIJ HOREN

Zo kwam ik hier dan ook in contact met bewoners die ondanks hun problemen toch ook wel degelijk bepaalde talenten bleken te hebben. Zo kon het idee ontstaan om samen met een van de begeleiders van enkele van deze mensen een expositie van hun kunstwerken samen te stellen. En dat gaat dus gebeuren in deze kerk. Op zaterdag 20 september openen we het nieuwe kerkenwerkseizoen met de expositie die de als titel 'De kunst van het erbij horen' heeft gekregen. We hopen hiermee dat bezoekers misschien een andere blik krijgen op deze mensen in problemen, maar nog meer dat deze mensen zelf weer het gevoel kunnen krijgen erbij te horen en een plek onder de zon verdienen. (Wordt vervolgd.)

Ineke Muller

Zomermijmering

Laatst in mijn tuin

In de zon op mijn terras, in mijn stoel

Stilte, er is geen mens te horen

Hoofd vol gedachten, een gestrest gevoel

Wel vogels, die zingen in vogelkoren

Ik, de mens, mag dit meebelevén

Wat maakt dit mijn leven mooi

Dit wordt mij zomaar door God gegeven

Zoveel natuur in een zomerse tooi

Dankbaar voor alles, wat ik ondervind

De liefde van kinderen en die van hen

De aandacht is als een warme wind

Wat ben ik blij, dat ik hier nog ben

De zomerzon mijn vriend, het Godsgeschenk

Maakt dat ik dankbaar aan Hem denk.

Nel Driesprong

Mijn plekje onder de zon

Tijdens onze vakantie in Voorthuizen op het Recreatiepark *Ackercate* werd ons zaterdag medegedeeld dat de kerken de volgende dag gesloten zouden zijn. In plaats daarvan zou er een openluchtdienst worden gehouden. Het leek ons mooi om dat eens mee te maken. Zondagmorgen gingen we op weg naar de plek waar de dienst zou worden gehouden; een sportterrein waar zo'n 2000 stoelen waren klaargezet.

Wat een bijzondere ervaring was dat: met ongeveer 2300 mensen onder een strakblauwe hemel en met de zon in de rug samenzingen, bidden en luisteren. Samen met zoveel mensen het *Onze Vader* bidden en zijn zegen ontvangen, wat maakt dat een indruk!

Dat sportterrein op die zondag was voor mij deze zomer het mooiste 'plekje onder de zon!'

Annie Krul

Balkon

Een plek onder de zon?

Dan denk ik toch aan mijn balkon

met z'n geuren, kleuren, gefladderfladder van de vlinders,

Ook de geluiden van een auto en de tram

en af en toe een mensenstem.

Dan ben ik gewoon gelukkig op mijn balkon:

MIJN PLEK ONDER DE ZON.

Rie van Drunick

Nooit vergeten

Een plek onder de zon, maar wat niemand weten kon,

dat er op een plek een tragedie begon.

Mensen op vakantie, ook naar de zon dat hun laatste reis begon.

Lieve Heer, hoe kon dat gebeuren

dat zoveel mensen nu treuren

om geliefden en kinderen,

kon u dat nu niet verhinderen?

We weten dat er een tijd is van gaan

en dat we niet eeuwig kunnen bestaan,

maar degenen die er niet meer zijn,

van jonge mensen tot groot en klein,

hun plekje onder de zon is weg.

We kunnen niet zeggen wat een pech,

oorlog is een zinloos geweld,

mensen die dagen liggen in het veld,

in regen en in zon,

waar ze de mensen niet vinden kon.

Degene die geschoten heeft,

heeft z'n hand niet gebeefd,

hoeveel leed heeft hij gebracht,

of heeft hij niet nagedacht?

We zullen het niet weten,

maar nooit vergeten.

Wil van der Vlist

Doelstelling bereikt...

Nelleke Tuinema en de Wereldwinkel

Op zondag 6 juli 2014 kreeg Nelleke Tuinema de bloemen uit de kerk. Ongeveer 30 jaar geleden was zij een van de initiatiefnemers van de maandelijkse verkoop door de Wereldwinkel in onze kerk. Al die jaren is zij actief geweest in de werkgroep *Wereldwinkel*. Nu stopt zij daarmee. Deze week neemt de werkgroep wereldwinkel afscheid van haar.

Nelleke Tuinema: "Dank voor de mooie bos bloemen. Leuk om zo mijn wereldwinkelperiode in de CTK af te sluiten".

Bij het afscheid maakt ze de balans op. Nelleke blijkt al in 1979 met de verkoop van wereldwinkelartikelen in de *Christus Triumfator* kerk te zijn begonnen. "Wij waren de eerste Gereformeerde Kerk in Nederland, waar dit gebeurde", vertelt ze trots. "Later volgden er gelukkig meer." De aanleiding voor deze maatschappelijke betrokkenheid was in de jaren ervoor ontstaan: het bouwen van een schooltje in Kenia in 1973 via de *Stichting Internationale Werkkampen*, het deelnemen aan activiteiten van de *Keizersgrachtkerk* in Amsterdam en haar activiteit in de *Oecumenische Tanzaniawerkgroep* in Den Haag. De Nederlandse activiteiten combineerden bewustwording voor de internationale verhoudingen met inzamelingen. Het werken aan eerlijke handelsverhoudingen door de verkoop van fairtrade producten was daar een logisch gevolg van.

Onze eigen wereldwinkel heeft vanaf het begin samengewerkt met de r.k. parochie in Bezuidenhout, nu Haagse Hout. Nelleke heeft vele jaren samengewerkt met Bep Verhaar van de *Onze Lieve Vrouwe van Goede Raadkerk*. Bep kocht in bij de groothandel en Nelleke verkocht de levensmiddelen door in de *CTK*. Koffie, thee, wijn, rietsuiker, ananas en honing waren producten van het eerste uur die er overigens nu nog zijn. Ze herinnert zich ook nog de vele stenen olifantjes die ze in de loop van de jaren heeft verkocht. Daarvoor lijkt de markt nu wat verzadigd... Later is Francien Hartog erbij gekomen. Nelleke: "Samen deden we ieder najaar bij het inkoopcentrum voor fairtrade producten in Culmborg de inkoop van artikelen voor de feestelijke verkopen voor Sinterklaas en Kerst. Het was altijd een hele klus om al die spullen van de verschillende importeurs te prijzen. Maar wat hebben we het altijd leuk gevonden!"

Nelleke had een talent voor inkopen. Ze zocht naar aantrekkelijke producten met een goede prijs/kwaliteitverhouding en de klanten wisten dat te waarderen. In de *CTK* zijn nog regelmatig kettingen te zien die Nelleke heeft ingekocht. Ook was zij het die de 'boekjes' met kleine fairtrade lekkernijen introduceerde.

De laatste tien jaar is de werkgroep *Wereldwinkel* uitgebreid en zijn er ook acties bijgekomen om de producten en hun producenten op een nieuwe manier onder de aandacht te brengen: proeverijen, borrels, kerstkaartenacties, incidenteel een modeshow en een wijnproeverij. Ook organiseerde de groep soms een verkoop met luxe producten die te duur waren om zelf in voorraad te nemen. Nelleke kreeg die dan voor een weekend in bruikleen van de wereldwinkel in Scheveningen, waar ze acht jaar vrijwilliger is geweest.

Achteromkijkend constateert Nelleke dat de eerlijke handel in Nederland een enorme ontwikkeling heeft doorgemaakt. Het assortiment is uitgebreid en voortdurend in beweging. Hetzelfde geldt voor fairtrade groothandels en -importeurs. Belangrijker: fairtra-

de is uit de marge gekomen en gangbaar geworden onder een breder publiek. Fairtrade-producten zijn te koop in supermarkten, webshops en restaurants. Teverden zegt ze: "Bep Verhaar en ik hebben vaak tegen elkaar gezegd dat de wereldwinkel eigenlijk overbodig zou moeten worden. Dat is voor een groot deel gelukt! Ook in onze eigen There-siastraat kun je fairtrade-producten kopen bij diverse winkels."

Wergroep Wereldwinkel

Gezocht: Musicaltalent

Heb je altijd al willen schitteren in een musical?

Ben je een echte knutselaar die het aandurft decors in elkaar te zetten?

Ben je handig met naald en draad en vind je kostuums maken een uitdaging?

Ben jij een ware regelaar met oog voor details?

Dan kunnen de musicalmakers van *Duinzichtkerk* & *CTK* je hulp goed gebruiken.

In het late voorjaar van 2015 willen wij (*Duinzichtkerk* en *Christus Triumfatorkerk*) met elkaar een musical gaan uitvoeren.

Daarom zoeken wij:

zingende acteurs/actrices
muzikanten
decorbouwers
kostuummakers
rekwisiteurs
licht- & geluidstechnici
grimeurs
regelaars
helpers

Wij kunnen alle talenten gebruiken.

Hoort, zegt het voort!

De musicalmakers *Duinzichtkerk* & *Christus Triumfatorkerk*

Contactpersoon: Martine ten Hoopen- van Krieken, martinevankrieken@gmail.com

Hoop

Hoop is een lichtje in het donker,

Een sterretje in de nacht

Hoop is een baby'tje,

Dat voorzichtig naar je lacht

Hoop is de warmte

Van de vrienden om je heen

In moeilijke tijden weten

'nee ik ben niet alleen.'

Hoop, dat is Jezus,

Hopen op God.

Een prachtig begin,

En een oneindig slot

Het is mogen weten

Dat er betere tijden komen

Hoop laat je leven en beleven,

En niet alleen dromen.

Hoop is die Stem,

Al ligt je leven overhoop.

'Wees niet bang, Ik ben met je.'

Ja, dat is hoop.

Bedankt (3)

Beste gemeente,

Afgelopen zondag werden wij verrast door een mooie, grote bos bloemen die wij als groet van jullie ontvingen voor de geboorte van onze tweede zoon Maarten. Hiervoor willen wij jullie hartelijk danken. We vinden het altijd erg fijn om in de Christus Triumfatorkerk te komen en het voelt goed te weten dat jullie zo met ons meelevend. De bos bloemen fleurt de hele woonkamer op en voegt - in deze zomerse tijd - nog wat extra zonnigheid in de woonkamer toe. Kort samengevat sluit ik af met de beroemde woorden van Paus Johannes Paulus II: "Bedankt voor die bloemen!"

Vriendelijke groeten,

Jeroen, Irma, Laurens en Maarten Pijpers-Hoogendoorn

Cryptogram

De uitslag van de vorige puzzel:

HORIZONTAAL: 1 buitengewoon 8 in 9 zure bommen 10 locus 11 ruige mat 15 leep
16 ram 18 Pim 19 jokers 20 Bern 21 uil 23 emmeren 25 AKZO 26 NOI (Nieuw Oost-
Indie) 28 geestgronden 30 DSK (Dominique Strauss Kahn) 31 tegenvallers

VERTICAAL: 1 bazaropbrengst 2 inruilpremie 3 embleem 4 gamma 5 wiel 6 onnoeme-
lijk 7 natuurschoon 12 gein 13 MP (Member of Parliament) 14 trouw 17 aki 22 praten
24 moeke 27 poel 29 die.

Die 'aki' is een forse, groenblijvende boom met een korte stam, een grijze, bijna gladde
schors en een brede, dichte kroon. Die wijsheid put ik uit Wikipedia

Of er in de volgende ook zulke geintjes zitten, verklap ik niet; u komt er vanzelf achter.
Succes ermee! Met zomerse groeten van

Adriaan Sala

1		2			3			4		5	
6				7		8					
9								10			
11						12					
		13									
14	15				16						
17			18	19							
20			21								
		22							23		
		24						25			
		26				27					

HORizontaal:

- 1 waarom kiezen onze gevederde vrienden het hazenpad? (11)
- 6 vaak zit daar een deur, maar meestal rijdt er bus of trein (11)
- 9 langnek (7)
- 10 wereldbrede maar wereldvreemde sportorganisatie (4)
- 11 daar kon je na de ambachtschool verder leren (3)
- 12 dichterbij dan 'daaro' (5)
- 13 in Brabant doe je er koffie in; in het algemeen je boodschappen (3)
- 14 Margaretha, maar dan doordeweeks (3)
- 16 je kunt dat doen met zowel de pap als de trom (6)
- 17 er zit een nestor in deze politieke figuur (7)
- 20 in Delft hebben ze er een (2)
- 21 als een mispel (3)
- 22 zat Job buitenshuis in de schuldsanering? (9)
- 24 plus een griffel en een zoen van de juffrouw (4)
- 25 als zij een toverkol ontmoet, wordt het vast bonje (3)

- 26 geen grote bank, wel een duurzame (3)
- 27 daarom lijkt de kat de kandelaar (5)

VERTICAAL:

- 1 bij dit transportmiddel bestaat de staan plaats niet (14)
- 2 snaarvirtuosen zijn vooral in Spanje en Zuid-Amerika te vinden (10)
- 3 populistten zeggen het graag twee keer (3)
- 4 als het goed is, wordt daar geen alcohol geschonken (14)
- 5 als je dat niet goed op een rijtje hebt, krijg je een vreemde aan de lijn (14)
- 7 hoog tijd voor een nieuwe jas, maar niet als modegril (2)
- 8 ik ga na of je je huiswerk wel gemaakt hebt (8)
- 15 woef ♂ (3)
- 16 een notaris is daar niet van gemaakt; z'n stoel misschien wel (5)
- 18 de natuur als leermeester (5)
- 19 uit het lood in Pisa (5)
- 22 anders schiet ik (3)
- 23 de hond is niet de enige die blaft (3)

Uit de kerkenraad (vervolg van blz. 23)

ACTIE KERKBALANS 2014

De voorlopige resultaten van de *Aktie Kerkbalans* laten overduidelijk weer een verschil zien tussen GKO en PGG in het gemiddelde bedrag per betalend lid. Elke keer is het ook de vraag hoe daarvoor een oplossing te vinden. Het vergt een bewustwordingsproces, waarbij geleidelijk het besef groeit dat een gezonde financiële huishouding noodzakelijk is om als kerkgemeenschap te kunnen blijven functioneren. Het is dan belangrijk aansprekende manieren te vinden om de financiën onder de aandacht te brengen.

DE BAZARCOMMISSIE heeft zichzelf opgeheven. Men vindt de hoeveelheid werk ter voorbereiding van de bazar niet meer opwegen tegen de opbrengst en ook de leeftijd van een aantal spilfiguren speelt bij dit besluit een rol. In het moderamen is gesproken over de vraag of er alternatieven te bedenken zijn. Naast het aspect van de saamhorigheid die het teweegbrengt, vormt de bazaropbrengst tot nu toe een zeker niet onbelangrijke inkomstenbron van de wijkkas. De bazarcommissie zal via een brief bedankt worden voor het vele werk dat gedurende zoveel jaren is verricht en de resultaten die daarmee zijn behaald. Daarnaast wordt zij uitgenodigd mee te denken aan alternatieven..

ZOMERPROGRAMMA

Opnieuw zijn Joke Dekker en Wil van der Vlist erin geslaagd een aantrekkelijk zomerprogramma samen te stellen onder de titel 'Een plek onder de zon'.

Wilma Beeftink

Verhuisplannen?

De makelaar in het Bezuidenhout

Door opleving huizenmarkt
behoefte aan **nieuwe en leuke
woningen** in de verkoop

Nieuwe woningen worden
ook **snel weer verkocht**

Voor woningen met
achterstallig onderhoud
ook de juiste **oplossingen**

We komen graag
vrijblijvend langs voor
een gratis waardebeoordeling

Heldere presentatie en
professionele foto's Funda

Eerlijke courtage
en lage opstartkosten

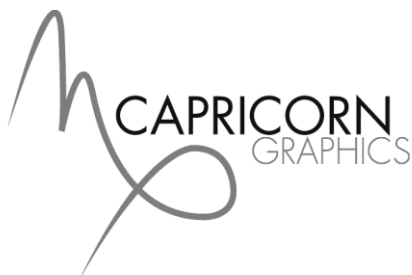
Tips en ideeën om uw
huis klaar te maken voor
de verkoop

Download de **ARE Makelaars
App** in de appstore

De Eerensplein 8
Den Haag
+31 (0)70 30 40 141
www.arenl

grafische vormgeving
websites
interactieve media
fotoboeken op maat
drukwerk advies

06-41198100

info@capricorn-graphics.nl

www.capricorn-graphics.nl

TANELLE
Bergshoeff
interieur

Tapijt
Gordijnen
Zonwering
Bedden
Laminaat

Koningin Julianalaan 150
2274JN Voorburg tel 386 87 82
www.tanelle.nl